

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [pt](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

angol

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

Swipe to change

Költségmentesség

Portugália

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

A portugál polgári perrendtartás (*Código de Processo Civil*) 529. cikkében foglaltak szerint a bírósági eljárásban felmerülő költségek és kiadások az alábbiakat foglalják magukban:

- a bírósági illetékek (*taxa de justiça*);
- a jogvitával kapcsolatos kiadások (*encargos*);
- a felek költségei (*custas de parte*).

Ennek keretében:

- A bírósági illetéket minden érintett félnek meg kell fizetnie a vonatkozó bírósági eljárás megindításához. A bírósági költségeket a követelés értéke vagy összetettsége alapján számítják ki a bírósági költségekre vonatkozó portugál szabályozás (*Regulamento das Custas Processuais*) és az e szabályozáshoz csatolt táblázatok szerint. A bírósági költségeket „elszámolási egységekben” (*unidades de conta - UC*) adják meg a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 5. cikkében foglaltak szerint. A 2022. év végéig 1 (egy) elszámolási egység értéke 102,00 euróban van meghatározva. Ez az összeg idővel változhat.
- A jogvitával kapcsolatos kiadások a bírósági eljárás eredményeképpen merülnek fel (ilyenek például a szakértőnek, a tolmácsolási szolgáltatásért stb. fizetett összegek), ha azokat a felek indítványozták vagy a bíró rendelte el – lásd a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 16. cikkét.
- A felek költségei azok az összegek, amelyeket az egyes felek a bíróság előtti üggyel összefüggésben kifizetnek, amely összeget megtérítenek számukra, ha az ellenérdekű fél peresztes lesz, összhangban a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 26. cikkével (például az ügyvédnek fizetett díjjal kapcsolatos kiadások, a bíróság által kirendelt bírósági végrehajtó részvételével kapcsolatos költségek stb.).

Hasznos hivatkozások:

[A bírósági eljárási költségekre vonatkozó szabályozás \(portugál nyelven\)](#)

[A polgári perrendtartás \(portugál nyelven\)](#)

2 Mít jelent pontosan a költségmentesség?

Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést a 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény biztosítja.

A 34/2004. sz. törvény 6. cikke alapján a jogvédelem két formában áll rendelkezésre:

- jogi tanácsadás;
- költségmentesség.

Ennek keretében:

- a 34/2004. sz. törvény 14. és 15. cikke szerint a jogi tanácsadás az egyes kérdésekre vagy ügyekre vonatkozó jogszabályok technikai magyarázatát foglalja magában, és azt ügyvédek nyújthatják;
- a 34/2004. sz. törvény 16. cikke alapján költségmentesség az alábbi formákban létezik: mentesség a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások megfizetése alól, jogi segítő kirendelése (például ügyvéd vagy solicitor), és a díjazásuk, valamint az egyéb költségeik (például utazási költségek) megfizetése, a bíróság által kirendelt jogi segítő (például a büntetőeljárásban az ügyvéd) díjának megfizetése, a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások részletekben való megfizetése, jogi segítő kirendelése és a vonatkozó díjak és kiadások részletekben való megfizetése, a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak és kiadások részletekben való megfizetése, bírósági végrehajtó kirendelése és a kapcsolódó díjak megfizetése (például az idézés kézbesítése, a vagyontárgyak lefoglalása iránt szükséges intézkedések, és egyéb végrehajtási eljárások után).

Hasznos internetcím:

[Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésekről szóló, 2004. július 29-i 34/2004. sz. törvény \(portugál nyelven\)](#)

3 Jogosultak-e a költségmentességre?

A 34/2004. sz. törvény 7. cikke alapján a személyek alábbi kategóriái jogosultak jogvédelemre, ha pénzügyi nehézséget tudnak igazolni:

- a portugál állampolgárok,
- az Európai Unió polgárai,

azok a külföldi és hontalan személyek, akik az Európai Unió valamely tagállamában érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, az Európai Unió valamely tagállamában érvényes tartózkodási engedéllyel nem rendelkező külföldiek, ha azonos helyzetben az említett államok joga alapján a portugál állampolgároknak engedélyeznék a tartózkodást,

a nonprofit szervezetek csak költségmentesség formájában jogosultak jogvédelemre.

Megjegyzés: a profitorientált szervezetek és az egyéni tőkeegyesítő társaságok nem jogosultak jogvédelemre.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A 34/2004. sz. törvény 17. cikke és a 46/2015. sz. miniszteri végrehajtási rendelet 7. cikke szerint a költségmentességi rendszer a következő esetekben alkalmazandó:

- minden bírósági eljárásra, az ügýtípustól függetlenül,
- a békebírósági eljárásokra,

az alternatív vitarendezési rendszerek szerinti eljárásokra, mint amilyen az állami közvetítői eljárás (*mediação pública*), például családjogi vagy munkajogi közvetítés,
a nyilvántartó hivatalok által folytatott ügyekre,
a közjegyző által folytatott hagyatéki leltározásra,
a szabálysértési eljárásokra.

Hasznos linkek:

[Állami családjogi közvetítői rendszer \(portugál nyelven\)](#)

[Állami munkajogi közvetítői rendszer \(portugál nyelven\)](#)

[A 2015. február 23-i 46/2015. sz. miniszteri végrehajtási rendelet \(portugál nyelven\)](#)

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Sürgős esetben, ha a bírósági illetékek és a bírósági eljárással kapcsolatos egyéb kiadások fizetésének esedékességekor még nem hoztak jogerős határozatot a kérelmezett költségmentesség tárgyában, a kérelmezőnek be kell mutatnia az azt igazoló iratot, hogy kérelmezte a költségmentességet, és a következőképpen kell eljárnia (lásd a 34/2004. sz. törvény 29. cikkének (5) bekezdését).

Ha az illetékes társadalombiztosítási hivatal döntése még nem ismert, a vonatkozó fizetési határidőt a határozatnak a kérelmezővel való közléséig felfüggesztik.

Ha a társadalombiztosítási hivatal már hozott határozatot, amelyben a költségmentességet részletfizetés formájában engedélyezte, az első részlet fizetése a határozatnak a kérelmezővel való közlésétől számított 10 nap elteltével válik esedékessé, ami nem érinti az olyan ügyekben kifizetett összegek későbbi visszafizetését, amelyekben a határozatot visszavonták.

Ha a társadalombiztosítási hivatal már kibocsátotta az elutasító határozatot, a fizetés a határozatnak a kérelmezővel való közlésétől számított 10 nap elteltével válik esedékessé, ami nem érinti az olyan ügyekben kifizetett összegek későbbi visszafizetését, amelyekben a határozatot visszavonták.

Ha 30 nap eltelik anélkül, hogy a jogvédelem (jogi tanácsadás vagy költségmentesség) iránti kérelem tárgyában határozat születne, úgy kell tekinteni, hogy a kérelemnek hallgatólagosan helyt adtak, és az érdekelt fél e hallgatólagos hozzájárulásra a kért jogvédelem formájától függően a bíróság vagy a Portugál Ügyvédi Kamara előtt hivatkozhat – lásd a 34/2004. sz. törvény 25. cikkét.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A jogi tanácsadás vagy a költségmentesség bármely egyéb formájában igényelt jogvédelem iránti kérelem benyújtásához szükséges formanyomtatvány, a költségmentesség iránti kérelemnek egy másik tagállamban történő benyújtására szolgáló formanyomtatványt is beleértve, letölthető a portugál társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos honlapról [itt \(portugál nyelven\)](#)

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A kérelemhez csatolandó iratok listája megtalálható a portugál Társadalombiztosítási Intézet (*Instituto da Segurança Social, I.P.*) által kiadott „Jogvédelem – Gyakorlati útmutató” (*Guia Prático Protecção Jurídica*) c. kiadványban, amelyet a szervezet internetes honlapjának „Gyakorlati útmutatók” (*Guias Práticos*) oldalán tettek közzé, és amely bármely alábbi internetcímen elérhető:

[A portugál társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos honlap](#)

[Jogvédelem - Gyakorlati útmutató \(portugál nyelven\)](#)

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelem és a csatolt iratok benyújthatók személyesen, vagy megküldhetők postai úton, fax vagy e-mail útján a Társadalombiztosítási Intézet bármely olyan szervezeti egységének, amely közvetlenül a nagyközönséggel foglalkozik.

Az egyes körzetekben található társadalombiztosítási hivatalok listája és azok címe, faxszáma és e-mail-címe megtalálható

[ezen az internetcímen \(portugál nyelven\)](#)

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességet engedélyező határozatnak meg kell jelölnie, hogy a költségmentesség mely formáit hagyják jóvá; erről a kérelmező tartózkodási helye vagy székhelye szerinti társadalombiztosítási hivatal vezetője dönt. Ha a kérelmező tartózkodási helye nem Portugáliában van, ezt a határozatot azon társadalombiztosítási hivatal vezetője hozza meg, amelyhez a kérelmet benyújtották – lásd a 34/2004. sz. törvény 20. és 29. cikkét.

A 34/2004. sz. törvény 26. cikke alapján a kérelmezőt értesíteni kell a költségmentesség iránti kérelemnek helyt adó határozatról. Ezt az értesítést főszabály szerint a kérelmező által a formanyomtatványon levelezési címként megadott címre kézbesítik.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A kérelmezőt, amennyiben jogi segítséget rendelnek ki az érdekében, értesítik az érintett jogi segítő irodájának címéről, valamint arról is tájékoztatják, hogy a kérelmező a jogi segítővel köteles mindenben együttműködni, ennek elmaradása esetén ugyanis visszavonható a költségmentesség.

Ahhoz, hogy érvényesüljön a bíróság előtt felmerült bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos kiadások alóli teljes körű vagy részleges mentesség, a kérelmezőnek a bírósági illeték megfizetésére előírt határidőn belül be kell mutatnia az azt igazoló dokumentumot, hogy számára költségmentességet engedélyeztek.

11 Ki választhatja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

A jogi segítőt a Portugál Ügyvédi Kamara rendeli ki, amely erről a 34/2004. sz. törvény 30. és 31. cikke szerint értesíti a kérelmezőt.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A költségmentesség a 34/2004. sz. törvény 16. cikkében foglalt kiadásokat fedezi, amelyek a következők:

a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások,

a jogi segítőnek fizetendő díjak,

a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak,

a bírósági illetékek és a jogvitával kapcsolatos egyéb kiadások részletekben való megfizetése,

a jogi segítőnek fizetendő díjak részletekben való megfizetése,

a bíróság által kirendelt jogi segítőnek fizetendő díjak részletekben való megfizetése,

a kirendelt bírósági végrehajtó költsége,

a jogvita határon átnyúló jellegéből fakadó kiadások megfizetése, amennyiben a kérelmező tartózkodási helye másik tagállamban van.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

A 34/2004. sz. törvény 29. cikkének (4) és (5) bekezdése alapján a fennmaradó költségeket a kérelmezőnek kell viselnie. Mindazonáltal a kérelmezőnek a pernyertessége esetén a bírósági költségekre vonatkozó szabályozás 26. cikkében foglaltak szerint a felek eljárási költségeit megtérítik.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen, a költségmentesség a fellebbezés során is fennmarad, és kiterjed az összes olyan későbbi eljárásra, amely összefügg azzal a jogvitával, amelyre a költségmentességet engedélyezték. A költségmentesség az alapeljárásra is vonatkozik, ha azt bármelyik kapcsolódó eljárásban megítélték. A költségmentesség a végrehajtási eljárásban is fennmarad, ha az olyan eljárásban hozott bírósági határozatból ered, amelyben a költségmentességet engedélyezték – lásd a 34/2004. sz. törvény 18. cikkét.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

Igen, a költségmentesség az eljárás lezárultát megelőzően teljeskörűen vagy részlegesen megszüntethető a 34/2004. sz. törvény 10. cikkében foglalt esetekben. Ilyen eset az, ha a kérelmező vagy a családtagjai később elegendő anyagi forrásra tesznek szert. Ilyenkor a kérelmező feladata bejelenteni, hogy jogvédelem nélkül is képes boldogulni teljes egészében vagy részben, ellenkező esetben alkalmazhatók vele szemben a törvényben előírt szankciók.

16 Megtámadható-e a költségmentesség elutasítását?

Ha a társadalombiztosítási hivatal úgy dönt, hogy a kérelmet, részben vagy teljes egészében, elutasítja, e szándékáról a kérelmezőt írásban értesíti, és a kérelmezőnek a válaszadásra 10 napot biztosít. A kérelmező a válasziratához hiányzó dokumentumokat vagy az érvelését alátámasztó iratokat csatolhat. Ha a kérelmező 10 munkanapon belül nem válaszol, a határozat véglegessé válik, és a kérelmezőnek nem küldenek további levelet – lásd a 34/2004. sz. törvény 37. cikkét, amely a portugál közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyvre (*Código do Procedimento Administrativo*) hivatkozik.

A kérelmező a társadalombiztosítási hivatal határozatát bíróság előtt megtámadhatja. Ebben az esetben a kérelmezőnek 15 napon belül a határozat megtámadására irányuló írásbeli kérelmet kell benyújtania annál a társadalombiztosítási hivatalnál, amely a határozatot meghozta. A társadalombiztosítási hivatal visszavonhatja a határozatot. Ha a társadalombiztosítási hivatal a határozatot nem vonja vissza, az ügyet továbbítania kell a bíróságra – lásd a 34/2004. sz. törvény 26. és 28. cikkét.

Utolsó frissítés: 08/04/2022

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.